



Hasan SUBAŞI
Antalya Milletvekili
Adalet Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ile TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 20.05.2022

Saygılarımla

Hasan SUBAŞI
Antalya Milletvekili

“Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği”, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’na 08.02.2022 tarihinde onaylanmış ve 15/02/2022 tarihinde askıya çıkarılmıştır. Plan değişikliğiyle, Akdeniz Bölgesinin tarihi ve doğal koruma alanlarını içinde barındıran Antalya’nın doğusundan batısına; Kaş, Kalkan, Patara, Sıçanadası, Küçük Çaltıcak, Büyük Çaltıcak, Kındıl Çeşmesi, Aksu Çayı kıyısı, Kundu Sakızbucak Orman Alanı, Manavgat ve Gazipaşa gibi önemli alanlar turizm tesisi olarak yapılaşmaya açılmaktadır. Dava konusu planlanan bölge içerisinde, tarihi ve doğal zenginliklerimiz, kıyılardaki doğal ve kültürel değerler, sulanabilir verimli tarım toprakları, arkeolojik ve doğal sit alanlar, orman ve zeytinlik alanları, deniz kaplumbağaları yuvalama alanları, Akdeniz foku yaşam alanları, endemik bitki habitatları yer alıyor.

Bu alanlar gerek mahkeme kararıyla gerekse bizzat Bakanlığınızın kararlarıyla “Doğal sit-kesin korunacak hassas alan”, “Doğal sit-nitelikli koruma alanı” veya “Doğal sit-sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı” olarak tespit edilmiş ve koruma altına alınmıştır.

Halihazırda, bölgemizde turizmin gelişmesine bağlı olarak yerleşim yerlerinde artan ihtiyacı karşılamak amacıyla yoğun yapılaşmalar olmuş, ancak kentlerin altyapıları yetersiz kalmış ve kentsel gelişme doğal alanları tehdit etmeye başlamıştır. Koruma altındaki alanlarda yapılaşma kararları alınması, doğal sit alanlarına geri dönülmez, telafisi güç zararlar verecek çevresinde de yapılaşma baskılarını artıracak, yetersiz olan altyapı ve artıma sistemleriyle, doğa kirlenecek, turizmden beklenen fayda sağlanamayacağı gibi, ekosistem de harap edilecektir.

Anayasa'nın 43. Maddesi uyarınca, kıyıları herkesin eşit ve serbest kullanımına açık olan ve kamu yararına kullanılması zorunlu olan bir alandır. Plan değişikliği ile turizm kararı getirilen bu yerler, kamp ya da piknik yapmak, denize girmek suretiyle halkın yararlandığı ender alanlardır. Kıyı kesiminin bu alanlar dışındaki yerleri, tamamıyla turizm tesisleri tarafından işletilmektedir. Şimdi bir halkın kullanımında olan ve halka ayrılmış bu yerler yok edilecek, vatandaşımız kendi memleketinde denizden, kıyıdan, kumsaldan faydalanamayacaktır.

TMMOB Mimarlar Odası Antalya Şubesi, planı değişikliğinin bazı planlama alanları yönünden kısmi iptali ile yürütmenin durdurulması talebiyle Antalya Nöbetçi İdare Mahkemesi kanalıyla Danıştay’a dava açmıştır.

Çevre Düzeni Planı kararları alınırken, 40-50 yıl sonrası nüfus yoğunluğu, ulaşım gibi hedefler belirlenerek karar oluşturulur. Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100 bin ölçekli çevre düzeni planı “Amaç ve İlkeler” başlıklı bölümde planın 2025 yılı hedef alınarak yapıldığı belirtilmektedir. 3 yıl gibi çok kısa bir süre için yapılan planlama yapılması; yerel yönetimlerin, sivil toplumun, kent konseylerinin, odaların ve ilgilerin görüşleri alınmadığını göstermektedir.

Böylesi önemli planlamaların, oldu-bittiye getirilmesi, maalesef tarihi ve doğal zenginliklerimizin “talan edilmesi dışına bir sonuç doğurmamaktadır.

Pandemi sürecinde tüm dünya devletlerinin en stratejik öncelikli başlıkları gıda üretimi ve tarım olmuştur. Küresel kıtlık ve gıda krizi riski ülkeleri tehdit etmektedir. Böyle bir sorunla karşı karşıya iken, sulanabilir verimli tarım topraklarının turizm tesis alanına dönüştürülerek yapılaşmaya açılması için planlama yapılması kabul edilemez.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği hazırlanma sürecinde, STK, yerel yönetimler ve ilgililerden görüş alınmış mıdır?
- 2- Çevre Düzeni Planı Değişikliğiyle, kıyılar halkın kullanımdan çıkarılacaktır. Bu planlama Anayasa'nın 43. Maddesine aykırı olup böylesi bir düzenleme kamu yararı gözetmemektedir. Anayasa'ya apaçık aykırı olan bu değişiklik hangi amaçla yapılmıştır?
- 3- Değişikliğe konu bölgelerle ilgili olarak ayrı ayrı, Mahkeme kararları ve Bakanlığınızın koruma kararları vardır. Anayasa'nın 138. maddesinin dördüncü fıkrasında, “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir surette değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” denilmektedir. Bakanlığınızın, mahkeme kararlarını apaçık şekilde yok sayarak kaldığı bu değişikliğin hukuki dayanağı nedir?
- 4- Tarım alanlarının, doğal ve tarihi koruma alanlarının yok edilmesi pahasına alınan ve Anayasa ile Mahkeme kararları ve Bakanlığınızın önceki kararlarına aykırı olan bu plan değişikliğinin durdurulması veya geri çekilmesi elzemdir. Bu konuda bir planlamanız mevcut mudur?